

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 14Pc/9/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6722202516
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ľudmila Ostrolucká
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2022:6722202516.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Zvolen v konaní pred sudkyňou Mgr. Ľudmilou Ostroluckou, v právnej veci rozvedenej manželky R. V., O.. P., L.. XX.XX.XXXX, P. J. P. XXXX/XX, XXX XX X., právne zastúpenej Advokátska kancelária JUDr. Tomáš Rosina, s.r.o., IČO: 47 232 692, so sídlom Kukučínova 20, 974 01 Banská Bystrica, proti rozvedenému manželovi W.. D. V., Q., L.. XX.XX.XXXX, P. J. L. D. XXXX/XX, XXX XX X., o návrhu rozvedenej manželky na predĺženie doby platenia príspevku na výživu rozvedenej manželky, takto

rozhodol:

I. Súd p r e d l ť u j e dobu platenia príspevku na výživu rozvedenej manželky mesačne sumou 150,- Eur W.. D. V., Q., L.. XX.XX.XXXX na navrhovateľku R. V., L.. XX.XX.XXXX počnúc dňom 23.06.2022 so splatnosťou vždy do 15.-teho dňa v tom ktorom mesiaci vopred k rukám navrhovateľky.

II. Návrh v časti o predĺženie doby platenia príspevku na výživu rozvedenej manželky za obdobie od 21.06.2022 do 22.06.2022 súd z a m i e t a.

III. Zročný príspevok na výživu rozvedenej manželky za obdobie od 23.06.2022 do 31.10.2022 v sume 600,- Eur súd p o v o ľ u j e W.. D. V., Q., L.. XX.XX.XXXX splácať v mesačných splátkach po 100,- Eur so splatnosťou popri bežnom príspevku na výživu rozvedenej manželky počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že omeškanie s plnením ktorejkoľvek splátky, alebo jej časti má za následok zročnosť celého plnenia.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

1. Rozvedená manželka sa návrhom na začatie konania zo dňa 21.06.2022, ktorý bol doručený súdu dňa 21.06.2022, domáhala voči rozvedenému manželovi predĺženia doby platenia príspevku na výživu rozvedenej manželky mesačne sumou 150,- Eur so splatnosťou vždy do 15.-teho dňa v tom ktorom mesiaci vopred k jej rukám počnúc dňom podania návrhu, t.j. počnúc dňom 21.06.2022. Návrh odôvodnila tým, že jej manželstvo, ktoré uzatvorili s bývalým manželom dňa 07.07.1989 bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Zvolen zo dňa 15.06.2017 Sp.zn. 6Pc/12/2017-16, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 22.06.2017. Na základe rozhodnutia Sociálnej poisťovne č. 545 618 3513 zo dňa 16.10.2008 je od 17.09.2008 nepretržite poberateľkou invalidného dôchodku. Trpí ťažkým zdravotným postihnutím s mierou funkčnej poruchy v rozsahu 70 %, ktorým je ťažké postihnutie zraku „praktická slepota“. V roku 2013 dosiahla vek odchodu do starobného dôchodku. Na základe rozhodnutia Sociálnej poisťovne č. 545 618 3530-II. zo dňa 11.02.2014 jej však bol s platnosťou od 18.12.2013 odňatý nárok na starobný dôchodok, nakoľko je možné poberať len jeden typ dôchodku (ten, ktorý je vyšší), a preto jej bolo určené, že od rovnakého dátumu má nárok len na invalidný dôchodok. Výška jej invalidného dôchodku je podľa posledného rozhodnutia Sociálnej poisťovne č. 545 618 3513 0 zo dňa 02.12.2021

vo výške mesačne 406,50 Eur. Vzhľadom na svoje ťažké zdravotné postihnutie nie je schopná sama sa primerane živiť a je odkázaná iba na poberanie invalidného dôchodku. Jej mesačné výdavky predstavujú spolu sumu vo výške približne „379,30 Eur“. Býva E. X., v byte, ktorý je výlučnom vlastníctve spoločnej dcéry. Na základy dohody s ňou jej uhrádza 50 % výdavkov spojených s bývaním. Celková suma povinnej platby za byt je 185,- Eur mesačne. Do svojich výdavkov paušálnou sumou započítala aj výdavky spojené s nákupom potravín, základných hygienických potrieb, ktoré predstavujú nevyhnutné výdavky na život. Tieto činia približne 200,- Eur mesačne, ktorú sumu zahrnula do priemerných základných mesačných výdavkov vyčíslených na celkovú sumu približne „379,30 Eur“ mesačne. V týchto výdavkoch nie sú zahrnuté výdavky na bežné ošatenie a obuv, ktoré rovnako nepredstavujú zanedbateľnú výšku. Rozvedený manžel je poberateľom starobného dôchodku v sume mesačne približne 900,- Eur. Stále je zamestnancom Štátnej ochrany prírody s mesačným príjmom približne 650,- Eur na pracovnej pozícii zoológa. Jeho čistý mesačný príjem predstavuje podľa jej informácie približne sumu 1.450,- Eur netto. Rozvedený manžel síce zároveň príležitostne privyrába ako SZČO pre spoločnosť Karpatská zver (ako štatutár). Ako bývalá manželka sa po rozvode manželstva a s tým spojeným zánikom vzájomnej vyživovacej povinnosti medzi manželmi ocitla v situácii, kedy vzhľadom na jej ťažké zdravotné postihnutie nie je schopná sama zabezpečiť si primeranú výživu vlastným pričinením. Vzhľadom na túto skutočnosť jej bol uznesením Okresného súdu Zvolen Sp.zn. 13Pc/15/2017-79 zo dňa 13.11.2017 právoplatným „dňa 13.07.2017“ v rámci schváleného zmiernu medzi ňou a rozvedeným manželom priznaný príspevok na výživu rozvedenej manželky v sume 150,- Eur mesačne, keď na platenie tohto príspevku sa zaviazal rozvedený manžel. V súčasnosti naďalej existuje hrubý nepomer medzi celkovým príjmom rozvedeného manžela a jej príjmom. Objektívna skutočnosť, na základe ktorej nie je schopná sa primerane sama živiť spočíva v jej ťažkom zdravotnom postihnutí, ktoré je trvalé pričom do budúcnosti nie je predpoklad zlepšenia jej zdravotného stavu. Rozvedený manžel aj naďalej disponuje možnosťou platiť jej príspevok na výživu rozvedenej manželky. Jej pomery sa ani v súčasnosti nezmenili, naopak je všeobecne známe, že cena nákladov na život má tendenciu extrémneho rastu, keď vzhľadom na svoj zdravotný stav a vek (68 rokov) nemá objektívne možnosť svoju finančnú situáciu akokoľvek ovplyvniť. Hmotnoprávne odôvodnila nárok § 72 ods. 1, ods. 2 a ods. 3 Zákona o rodine. Na doplnenie uviedla, že len dva dni pred súdnym konaním, v ktorom sa rozhodovalo o určení príspevku na jej výživu ako rozvedenej manželky, rozvedený manžel vo veku 63 rokov uzatvoril už tretie manželstvo. Z uvedeného je zrejmé, že už počas predchádzajúceho súdneho konania bol rozvedený manžel opätovne ženatý, ktorá okolnosť mu však zjavne žiadnym spôsobom nebránila v uzatvorení zmiernu, v rámci ktorého sa zaviazal prispievať na jej výživu príspevkom na výživu rozvedenej manželky. Podotkla, že išlo o „zmierovacie konanie“, t.j. o schválenie hmotnoprávneho úkonu (dohody) medzi stranami konania. Je preto zrejmé, že rozvedený manžel sám, bez autoritatívneho rozhodnutia súdu, akceptoval jej nevyhnutnú potrebu na primerané výživné a tým aj svoju povinnosť na uhrádzanie príspevku na výživu rozvedenej manželky. K zmene pomerov na jej strane ako oprávnenej, ani na strane rozvedeného manžela ako povinného nedošlo, naopak náklady na primeranú životnú úroveň v súčasnosti rapídne vzrástli. Okrajovo uviedla, že v prejednávacom prípade došlo k uzatvoreniu zmiernu, t.j. uzatvoreniu hmotnoprávneho úkonu (dohody) v predchádzajúcom súdnom konaní, ktorú súd iba (procesne) schválil. V zmysle § 72 Zákona o rodine, konkrétne § 72 od. 3, lehota 5 rokov je aplikovaná výlučne v prípade autoritatívneho rozhodnutia súdu vo veci samej a nie ak dôjde medzi bývalými manželmi k dohode (hmotnoprávny úkon v zmysle § 72 ods. 1 a ods. 2 Zákona o rodine). V ich prípade by preto nemalo byť potrebné ďalšie rozhodnutie súdu o predĺžení lehoty resp. doby platenia príspevku na rozvedenú manželku. Z dôvodu opatrnosti, keďže neexistuje ustálená súdna prax vo vzťahu k danej problematike bola vzhľadom na opísané skutočnosti nútená podať návrh na predĺženie tejto doby ešte pred jej uplynutím na súd.

2. Rozvedený manžel vo vyjadrení zo dňa 14.07.2022, ktoré bolo doručené súdu dňa 15.07.2022 k návrhu uviedol, že návrh žiada ako nedôvodný zamietnuť. Poukázal predovšetkým na to, že podľa § 72 ods. 3 Zákona o rodine príspevok na výživu rozvedeného manžela možno priznať najdlhšie na dobu 5 rokov odo dňa rozhodnutia o rozvode. Súd môže túto dobu výnimočne predĺžiť, ak ide o manžela, ktorý má sám dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav vyžadujúci sústavnú opateru. Z predložených dôkazov zo strany rozvedenej manželky síce vyplýva, že táto má dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav, ale zároveň aj fakt, že tento jej stav nevyžaduje sústavnú opateru. Mal za to, že z dikcie § 72 ods. 3 Zákona o rodine vyplýva, že výnimočné predĺženie poskytovania príspevku na rozvedeného manžela je možné priznať len vtedy, keď splnená aj hmotnoprávna zákonná podmienka, že ide o osobu, teda o rozvedeného manžela, ktorý vyžaduje sústavnú opateru. Podľa jeho vedomostí rozvedená manželka funguje v domácnosti samostatne, samostatne si zabezpečuje osobnú hygienu, nákupy, upratovanie bytu a prípravu jedál. Nemá vedomosť o tom, že by mala opatrovatelku z dôvodu neschopnosti vykonávať tieto úkony alebo že

by používala pomôcky pre slepcov. Svoje zdravotné problémy rieši ambulantne tak ako iní ľudia, a preto v jej prípade bez pochyby nejde o výnimočnú situáciu. Táto má v domácnosti veľký televízor, ktorý dostala darom od svojho syna, a ktorý on osobne videl pri návšteve jej domácnosti. V tejto súvislosti poukázal na to, že rozvedená manželka pri nákladoch vyčíslila i mesačnú platbu v sume 14,90 Eur za satelitnú televíziu. Pozeranie televízora osobou, ktorá poberá invalidný dôchodok z dôvodu praktickej úplnej slepoty je prinajmenšom podivné. Jeho osobná iná skúsenosť súvisiaca so schopnosťou rozvedenej manželky postarať sa sama o seba sa stala v marci roku 2022, keď spolu išli na Mestský úrad vo Zvolene kvôli overeniu podpisov. Išiel pre ňu motorovým vozidlom k jej bydlisku. Z parkoviska jej zavolať, či jej má ísť pomôcť s chôdzou, alebo pre zlú orientáciu na 5. poschodie, kde býva. Táto odmietla jeho ponuku a pred budovu a na parkovisko prišla sama. Po nastúpení do motorového vozidla sa jej opýtal, ako asi vidí. Povedala mu, že najhoršie vidí pri slnečnom svite, ale inak doma funguje dobre. Po príchode pred mestský úrad jej znovu ponúkol pomoc, pretože pred vchodom do budovy treba prekonať niekoľko schodov. Aj túto ponuku odmietla a do budovy vošla sama a sama aj podpísala predložené dokumenty. Žiadal, aby rozvedená manželka predložila relevantné dôkazy o tom, že jej dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav vyžaduje sústavnú opateru, inak navrhol návrh zamietnuť. K vyčísleným nákladom rozvedenou manželkou uviedol, že vyvstáva otázka, prečo táto uhrádza mesačné a ročné poplatky spojené s vlastníctvom bytu, ktorý nevlasťní a ktorý je vo vlastníctve ich spoločnej dcéry I. R. V.M.. Ide o polovicu mesačných nákladov na bývanie v sume 90,- Eur a ročných jednorazových výdavkov za poistenie bytu v sume 57,06 Eur, tiež dane z nehnuteľností v sume 20,18 Eur. Rozvedená manželka nie je povinná tieto platby platiť, čím by tak znížila svoje ročné výdavky o finančnú čiastku 1.157,24 Eur. Ďalej uviedol, že pokiaľ rozvedená manželka poukazuje na hrubý nepomer medzi svojim príjmom a jeho príjmom, tento nepomer, ale v prospech rozvedenej manželky nastane vtedy, keď bude po skončení pracovného pomeru poberať len starobný dôchodok v sume 901,90 Eur mesačne a popri svojich nevyhnutných nákladoch spojených s jeho živobytím bude musieť platiť rozvedenej manželke príspevok na jej výživu v čiastke 150,- Eur mesačne k jej invalidnému dôchodku 406,50 Eur mesačne. Jej celkový príjem tak bude 556,50 Eur mesačne. V tejto súvislosti poukázal ďalej na to, že suma životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu je v súčasnosti 234,42 Eur, takže invalidný dôchodok rozvedenej manželky je o 172,08 Eur vyšší, ako je životné minimum. Jeho oprávnené obavy súvisiace so vznikom takejto situácie sú odôvodnené i tým, že pri nevyhnutnom poplatku za užívanie bytu 500,- Eur mesačne, mu ostane na všetky ostatné povinné poplatky, živobytie a podporu manželky, ktorá je invalidnou dôchodkyňou suma približne 250,- Eur na mesiac. Jeho obavy z dosiahnutia takéhoto stavu v blízkej budúcnosti sú opodstatnené a upozornil na ne teraz, pretože či už v prípade súdneho pojednávania alebo vzájomnej dohody o príspevku na výživu rozvedeného manžela bude požadovať konečný a definitívny termín ukončenia platenia príspevku na rozvedenú manželku ku dňu 30.06.2023, čo je termín ukončenia jeho terajšieho zamestnania. Od 01.04.2017 pracuje v Štátnej ochrane prírody SR (ŠOP SR) v Banskej Bystrici, kde bol prijatý na dobu určitú a to do skončenia projektu OPK ŽP s plánovaným termínom ukončenia 30.06.2023. Má 69 rokov a ako starobný dôchodca v pracovnom pomere nadrába už 6 rok. Jeho zdravotný stav tiež nie je bezchybný, má dlhodobé problémy s chrbticou, vysoký krvný tlak a lieči sa z depresívnych stavov a nespavosti. V roku 2021 bol od mája do augusta „ochromený“ na ľavú nohu z dôvodu poškodenia nervov chrbtice. Napriek tomuto stavu pracoval v zamestnaní, počas veľmi „zlých dní“ si vyberal náhradné voľno a dovolenku a len z týchto dôvodov mu neklesol príjem. Okrem toho v tomto čase sa musel sťahovať do iného bytu. Jeho starobný dôchodok činí 901,90 Eur mesačne, keď po skončení pracovného pomeru to bude jeho jediný príjem. Príležitostný zárobok od Spoločnosti pre karpatskú zver, na ktorý poukazuje rozvedená manželka nemá, pretože občianske združenie, ktorého je štatutárom, nemá dlhodobé žiadne projekty a ani iné aktivity, z ktorých by mohol poberať odmenu. V roku 2021 sa musel presťahovať z prenajatého bytového domu vo X., B. XX z dôvodu predaja tejto nehnuteľnosti pôvodným majiteľom novému majiteľovi. V súčasnosti býva v prenajatom byte vo X. L. L. D., kde mesačne platí poplatok za užívanie bytu 500,- Eur, ktorý zahŕňa všetky náklady spojené s užívaním tohto bytu vrátane energií a vody. Z dôvodu núteného presťahovania sa do iného bytu v roku 2021 mu vznikli zvýšené náklady spojené s užívaním nového bytu o 170,- Eur mesačne. V pôvodnom prenajatom byte platil mesačne nájomné 290,00 Eur, za vodu a energie priemerne 40,00 Eur mesačne. V roku 2020 „kúpil“ nové motorové vozidlo na leasing, kde uhrádza mesačnú splátku 419,14 Eur. Motorové vozidlo bol nútený kúpiť z dôvodu dochádzky do práce z Banskej Bystrici ako i zo zdravotných dôvodov svojej manželky. Staré 22-ročné motorové vozidlo, ktoré dovtedy používal bolo úplne nespoľahlivé na bezpečnú prepravu, preto sa ho „zbavil“. Terénne motorové vozidlo Daihatsu Rocky, ktoré je v jeho vlastníctve má 23 rokov a slúži mu len na krátke trate do terénu. Nie je vhodné na dennú prepravu do zamestnania, a ani na bežné použitie z dôvodu vysokej spotreby. Z týchto dôvodov jeho mesačné výdavky sa oproti pôvodnému stavu výrazne zvýšili o 589,14 Eur mesačne. Jeho

súčasné mesačné výdavky sú 500,- Eur nájom za byt, telefón, internet a TV spolu 60,73 Eur, úverová splátka na motorové vozidlo 419,14 Eur, náklady na cestu do zamestnania a späť 100,- Eur, výdavky na stravu 240,- Eur, na lieky 36,- Eur, na telefón pre manželku 28,88 Eur, životné poistenie manželky 15,80 Eur, doteraz príspevok na rozvedenú manželku 150,- Eur, ostatné ročné výdavky v prepočítaní na mesiac činia 31,38 Eur, spolu mesačné výdavky 1.581,93 Eur bez príspevku na rozvedenú manželku 150,- Eur tieto činia 1.431,93 Eur. Ročné výdavky činia povinné zmluvné poistenie jedného motorového vozidla 133,40 Eur, druhého motorového vozidla 119,92 Eur, diaľničná známka 50,- Eur, parkovanie motorových vozidiel 25,- Eur, daň z nehnuteľností za dom manželky 23,18 Eur, komunálny odpad v mieste domu manželky 25,- Eur, spolu ročný výdavok 376,50 Eur, v prepočte na jeden mesiac 31,38 Eur. Ďalej vyčíslil aj príležitostné výdavky servisná prehliadka jedného motorového vozidla 239,88 Eur, údržba a oprava druhého motorového vozidla 201,42 Eur, liek pre manželku na oštiepenie bedrového kĺbu 63,56 Eur. Do nákladov nezahrnul výdavky na oštiepenie, obuv, osobnú hygienu, iné príležitostné výdavky a príspevok, ktorý poskytuje svojej manželke, ktorej mesačný príjem pozostáva výlučne z invalidného dôchodku v sume 363,80 Eur. Jeho manželka má nižší invalidný dôchodok ako rozvedená manželka. Nárast cien na ktorý poukazuje rozvedená manželka musí znášať aj on vo svojej domácnosti spolu so súčasnou manželkou. Jeho mesačné príjmy pozostávajúce zo starobného dôchodku 901,90 Eur a zo mzdy 1.040,34 Eur činia spolu 1.942,- Eur. Po odrátaní pravidelných mesačných výdavkov 1.582,- Eur mu zostane suma 360,- Eur. Ak by neplatil príspevok na rozvedenú manželku, zostala by mu suma 510,- Eur. Táto zvyšná suma nie je sumou, s ktorou by mohol ľubovoľne nakladať, pretože si musí vytvoriť finančnú rezervu na dokončenie platenia leasingových splátok, keď posledná splátka má byť uhradená v januári 2024, pričom finančnú rezervu si musí nevyhnutne vytvoriť po skončení svojho zamestnania teda na obdobie platenia leasingových splátok od 01.07.2023 do 31.01.2014, čo je 7 mesiacov, za obdobie ktorých musí uhradiť na leasingové splátky sumu 2.933,98 Eur. Túto sumu by nebol schopný len zo starobného dôchodku uhradiť. Ďalej rozvedený manžel vo svojom vyjadrení sa venoval popisovaniu udalostí z manželstva s rozvedenou manželkou, keď popieral tvrdenia rozvedenej manželky, podľa ktorých seba vykreslila ako ideálneho a bezchybného manželského partnera, čo v skutočnosti nebola pravda.

3. Rozvedená manželka vo vyjadrení zo dňa 11.10.2022, ktoré bolo doručené súdu dňa 11.10.2022 k vyjadreniu rozvedeného manžela uviedla, že trvá na podanom návrhu a skutočnostiach v ňom uvedených. Vo vyjadrení uviedla ďalšiu novú skutočnosť, že popri tom, že dlhoročne trpí ťažkou poruchou zraku, v súčasnosti je navyše vyšetovaná aj pre onkologické ochorenie. Lekárske správy, ktoré doložila podľa nej potvrdzujú, že je odkázaná na pomoc iných osôb. K popisu udalosti súvisiacej s overovaním podpisov uviedla, že rozvedený manžel pri popise situácie v podstatných bodoch zavádza. Potreba overenia podpisov vzišla výlučne zo strany rozvedeného manžela, ktorý urýchlene potreboval overiť jej podpis pre účely prepisu motorového vozidla. V tejto súvislosti mu oznámila, že pre svoje zrakové postihnutie je pre ňu samostatné cestovanie k notárovi alebo na úrad nemožné. Rozvedený manžel preto navrhol, že zabezpečí prítomnosť úradnej osoby priamo v jej bydlisku. Následne však od svojho návrhu odstúpil, nakoľko zo strany úradnej osoby bolo overenie týmto spôsobom možné až v rozsahu nasledujúceho týždňa, pričom rozvedený manžel overenie jej podpisu potreboval bezodkladne. Na naliehanie rozvedeného manžela pristúpila preto na možnosť overenia podpisu na mestskom úrade, avšak len za predpokladu osobného sprievodu rozvedeného manžela spočívajúcom v tom, že ju vyzdvihne v mieste jej bydliska bezprostredne pred vchodom do bytového domu, bude jej nápomocný pri nastupovaní do motorového vozidla a následne aj pri vystupovaní. Súčasne rozvedený manžel pri príchode k budove úradu bol nútený jej pomôcť pri prekonaní prístupových schodov, kedy ju držal za ruku a slovnou jej opisoval, koľko schodov má pred sebou a kedy schody končia. Rovnaký priebeh bol aj pri následnom prechode do budovy a v budove úradu. Celá komunikácia ohľadne zabezpečenia sprievodu prebiehala cez ich dcéru I. R. V. K ďalšej námietke ohľadne platieb za byt rozvedená manželka uviedla, že nakoľko byt v súčasnosti v prevažnej miere využíva výlučne sama, je zrejme, že by mala sama znášať aj celkové náklady na byt. Napriek tomu došlo k ústnej dohode medzi ňou a dcérou, ktorá je vlastníčkou bytu, že tieto náklady bude uhrádzať v polovici. Náklady vyčíslila ako polovičné, námietka rozvedeného manžela je preto v tomto ohľade bezpredmetná. Pokiaľ ďalej rozvedený manžel namietal, že ku dňu 30.06.2023 má dôjsť k ukončeniu jeho terajšieho zamestnania, a tak má obavu vo vzťahu k uhrádzaniu svojich nákladov, tu poukázala na § 217 Civilného sporového poriadku v zmysle ktorého pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. Preto námietka rozvedeného manžela v tomto ohľade je tiež bezpredmetná. Poukázala na to, že predmetom konania nie je zníženie príspevku na výživu rozvedenej manželky, ale návrh na predĺženie doby platenia tohto príspevku. Pokiaľ rozvedený manžel spochybňuje niektoré jej výdavky, na druhej strane poukázala tiež na výdavky

rozvedeného manžela, ktorými sú „daň za nehnuteľnosť za dom manželky“ a na platbu „komunálny odpad v mieste domu manželky“. Spochybňovala tiež výdavok na nájom v čiastke 500,- Eur, keď je zjavné, že manželka rozvedeného manžela disponuje nehnuteľnosťou vo svojom výlučnom vlastníctve, na ktorú nehnuteľnosť navyše rozvedený manžel ako sám uvádza vo svojom vyjadrení je nútený znášať aj výdavky. Novou skutočnosťou tiež nie je tvrdenie rozvedeného manžela, že jeho súčasná manželka je invalidnou dôchodkyňou, ktorá poberá dôchodok vo výške 363,80 Eur mesačne. Súčasná manželka rozvedeného manžela totiž bola invalidnou dôchodkyňou už v čase rozhodovania súdu o poskytovaní príspevku na výživu rozvedenej manželky. Z predchádzajúceho súdneho konania vyplýva, že v tom čase súčasná manželka rozvedeného manžela poberala invalidný dôchodok v čiastke 251,20 Eur mesačne, v súčasnom období došlo k jeho navýšeniu o sumu 112,60 Eur mesačne. Pokiaľ teda rozvedený manžel dôvodí zmenu pomerov okrem iného aj poukazovaním na dôchodok svojej súčasnej manželky, k zmene pomerov nedošlo v neprospech jeho osoby, ale naopak v jeho prospech. Tiež námietku rozvedeného manžela vo vzťahu k jeho neschopnosti platiť leasingové splátky po ukončení zamestnania považovala za irelevantnú vzhľadom na znenie ustanovenia § 217 Civilného sporového poriadku a tiež ustanovenia § 157 Civilného mimosporového poriadku. V závere vyjadrenia sa stručne vyjadrovala k tvrdeniam rozvedeného manžela o priebehu ich manželstva napriek tomu, že tieto tvrdenia rozvedeného manžela v jeho vyjadrení považovala k meritu veci za absolútne nesmerodajné. Ďalej zopakovala právnu argumentáciu uvedenú v návrhu, ktorá ju viedla k podaniu návrhu na predĺženie doby platenia príspevku na výživu rozvedenej manželky. Požiadala tiež o úhradu zročného výživného od podania návrhu, ktoré vyčíslila za tri zameškané mesiace k tomuto dňu na sumu 450,- Eur.

4. Rozvedený manžel vo vyjadrení zo dňa 17.10.2022, ktoré bolo doručené súdu dňa 17.10.2022 uviedol, že nepopiera skutočnosť, že rozvedená manželka má dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav. Jeho pôvodné vyjadrenie zo dňa 14.07.2022 smerovalo k tomu, že zdravotný stav rozvedenej manželky nevyžaduje sústavnú opateru preto nie je splnená hmotnoprávna podmienka v zmysle § 72 ods. 3 Zákona o rodine na predĺženie doby platenia príspevku na výživu rozvedenej manželky. V lekárskejších správach, ktoré predložila rozvedená manželka sa totiž uvádza, že táto je odkázaná na pomoc inej osoby alebo iných osôb, avšak v týchto lekárskejších správach nie je bližšie špecifikované, o akú opateru ide a či naozaj ide o sústavnú opateru. Nakoľko judikatúra presne nedefinuje pojem sústavnej opateru, vychádzal zo všeobecnej terminológie, kde pojem „sústavný“ je vysvetlený ako neustály alebo systematický. Podľa jeho vedomostí ako aj vyjadrení samotnej rozvedenej manželky vyplýva, že táto nevyžaduje neustálu pomoc inej osoby, keďže býva sama a len niekedy jej chodí pomáhať dcéra, ktorá býva v Banskej Bystrici, prípadne iní ľudia. Rozvedená manželka síce požiadala o pridelenie osobného asistenta, o ktorej skutočnosti sa dozvedel v rámci konania, ale tento jej zatiaľ nebol pridelený. Svoje obavy o neschopnosť uhrádzania príspevku na rozvedenú manželku v blízkej budúcnosti uviedol z objektívnych dôvodov, aj keď táto argumentácia nemá podporu v legislatíve. Koncom roka 2021 osobne navštívil rozvedenú manželku a to výlučne za účelom toho, aby jej svoju situáciu osobne vysvetlil a požiadal ju, aby naďalej nežiadala o prolongáciu príspevku na rozvedenú manželku súdnou cestou. Veci sa totiž dajú riešiť aj mimosúdnou cestou. Zjavne jeho požiadavku neakceptovala. Zotrval na tom, že u neho došlo k zmene pomerov v podobe navýšenia nákladov o sumu 589,14 Eur mesačne. Akceptoval pripomienku, že jeho súčasnej manželke vzrástol invalidný dôchodok o 112,60 Eur mesačne, teda jeho finančné pomery sa oproti roku 2017, kedy bol rozvedenej manželke priznaný príspevok na rozvedenú manželku zhoršili o 476,54 Eur mesačne, čo však tiež nie je zanedbateľná čiastka. K právnej argumentácii rozvedenej manželky uviedol, že keď niekoho súd zaviazne uznesením platiť príspevok na rozvedeného manžela, určite sa nejedná o dobrovoľný akt povinného manžela. Ich dohoda týkajúca sa príspevku na rozvedeného manžela bola jednoznačne o výške príspevku v sume 150,- Eur mesačne, keď pôvodný návrh zo strany rozvedenej manželky bol vyšší, a nie o tom, či tento príspevok bude dobrovoľne uhrádzať.

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, výsluchom svedkyne I. R. V., dcéry účastníkov konania, listinnými dôkazmi, zadováženými správami, predchádzajúcimi súdnymi spismi a súdnymi rozhodnutiami, keď zistil tento skutočný a právny stav veci:

6. Zo spisu Okresného súdu Zvolen Sp.zn. 6Pc/12/2017 súd zistil, že účastníci konania boli manželmi. Manželstvo uzatvorili dňa 07.07.1989. Ich manželstvo zaniklo rozvodom na základe rozsudku Okresného súdu Zvolen Sp.zn. 6Pc/12/2017-16 zo dňa 15.06.2017, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 22.06.2017. Rozsudok neobsahuje odôvodnenie. V čase rozvodu manželstva žiadne maloleté deti už z manželstva účastníkov konania nepochádzali. Z manželstva účastníkov sa narodilo jedno dieťa, dcéra

R. dňa XX.XX.XXXX. Návrh na rozvod manželstva podal manžel dňa 24.05.2017. Po problémoch v manželstve v decembri 2015 spoločnú domácnosť opustil a v priebehu nasledujúceho obdobia nadviazal známosť s inou ženou, s ktorou žil v čase rozvodového konania už v spoločnej domácnosti. V návrhu manžel uvádzal, že po narodení dcéry sa záujem manželky v plnej miere obrátil na starostlivosť a na výchovu ich spoločného dieťaťa, ako aj syna, ktorého mala manželka z predchádzajúceho manželstva a ktorý býval tiež v ich domácnosti. On v tomto čase pracoval ako vedecký pracovník, veľa času trávil v zamestnaní. Postupom času sa vzájomne s manželkou odcudzili, ich názory na vedenie spoločného života sa odlišovali, prestali si rozumieť aj v najbanálnejších veciach týkajúcich sa či už vedenia spoločnej domácnosti, alebo rozhodovania o spoločných veciach. Všetok záujem manželky sa orientoval najmä na zabezpečenie výchovy detí, citový vzťah manželky k nemu opadol, keď postupne opadol aj jeho citový vzťah k manželke, pričom sa sústredil len na svoje zamestnanie. Od roku 2000 prestali s manželkou intímne žiť. Spoločnú domácnosť udržiavali len kvôli dcére. Takýto rodinný život bol pre neho frustrujúci, keď z týchto dôvodov podal návrh na rozvod manželstva. Manželka s rozvodom manželstva súhlasila, avšak ako dôvod rozvratu manželského spoluzitia uviedla opakované nadväzovanie známosť manželom s inými ženami počas trvania manželského zväzku. Manžel túto skutočnosť v rozvodovom konaní potvrdil.

7. Zo spisu Okresného súdu Zvolen Sp.zn. 13Pc/15/2017 súd zistil, že uznesením Okresného súdu Zvolen Sp.zn. 13Pc/15/2017-79 zo dňa 13.11.2017, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 02.12.2017 súd schválil zmier účastníkov konania, podľa ktorého sa rozvedený manžel zaviazal prispievať na výživu rozvedenej manželky sumou 150,- Eur mesačne so splatnosťou vždy do 20.-teho dňa v mesiaci vopred počnúc dňom 01.08.2017. Zročné výživné za obdobie od 01.08.2017 do 31.10.2017 vo výške 450,- Eur sa rozvedený manžel zaviazal splácať v 50,- Eur mesačných splátkach spolu s bežným výživným vždy do 20.-teho dňa v mesiaci pod hrozbou straty výhody splátok. V tomto konaní rozvedená manželka podala na súde dňa 26.07.2017 návrh na uloženie povinnosti rozvedenému manželovi prispievať na jej výživu príspevkom na rozvedenú manželku, keď tento príspevok žiadala pôvodne určiť vo výške 200,- Eur mesačne. Rozvedená manželka v tomto čase poberala invalidný dôchodok v čiastke 363,- Eur mesačne. Trpela ťažkým zdravotným postihnutím s mierou funkčnej poruchy v rozsahu 70 %, keď zdravotným postihnutím bolo ťažké postihnutie zraku „praktická slepota“. Rozvedená manželka vyčíslovala svoje bežné životné náklady mesačne na čiastku približne 400,98 Eur. Z toho náklady na bývanie 109,75 Eur, na satelitnú TV 9,39 Eur, na služby pevnej siete 5,25 Eur, na lieky 55,- Eur, na služby mobilnej siete 21,59 Eur, na potraviny, základné hygienické potreby 200,- Eur. Rozvedený manžel v tomto čase bol poberateľom starobného dôchodku v čiastke 764,50 Eur mesačne, pracoval, pracoval u Štátnej ochrany prírody SR, Banská Bystrica a dosahoval priemerný čistý mesačný príjem 704,70 Eur. Nutné priemerné mesačné výdavky vyčísloval na sumu 1.037,56 Eur. Z toho náklady na bývanie v podobe nájomného činili 290,- Eur mesačne a náklady na energie, vodné a stočné činili priemerne 35,- Eur mesačne. V čase rozhodovania o tomto príspevku mal uzatvorené už nové manželstvo s S. O., ktorá v tomto čase bola invalidnou dôchodkyňou. Invalidný dôchodok poberala v sume mesačne 251,20 Eur.

8. Zo spisu Okresného súdu Zvolen Sp.zn. 6Pc/4/2019 súd zistil, že v tomto konaní sa rozvedený manžel návrhom na začatie konania, ktorý bol doručený súdu dňa 09.04.2019 domáhal zrušenia povinnosti prispievať na výživu rozvedenej manželky sumou 150,- Eur mesačne počnúc od 01.04.2019 eventuálne zníženia tohto príspevku na sumu 50,- Eur mesačne počnúc dňom 01.04.2019. O tomto návrhu rozvedeného manžela bolo rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Zvolen Sp.zn. 6Pc/4/2019-46 zo dňa 03.06.2019, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 11.07.2019 tak, že návrh rozvedeného manžela bol zamietnutý. Z dôvodov tohto rozsudku vyplýva, že na strane rozvedeného manžela nedošlo k zmene, ktorá by determinovala oprávnenosť podania návrhu na zrušenie príspevku na výživu rozvedenej manželky. Podľa lekárskeho správ a predložených listinných dôkazov mal súd v danom konaní za to, že zdravotný stav rozvedenej manželky je diskomfortný, kedy je stále odkázaná na príspevok na výživu od bývalého manžela.

9. Z výsluchu rozvedenej manželky ako účastníčky konania súd zistil, že pretrvávajú u nej zdravotné problémy prameniace z poškodení zraku, rozpadá sa jej sietnica. Orientuje sa len podľa zvuku, rozpoznáva len siluetu postavy, nerozpoznáva tvár, pokiaľ ide o farby tak rozlišuje, či farba je tmavá alebo svetlá. Zdravotný stav u nej sa nedá zlepšiť. Tento sa postupne zhoršuje. Pokiaľ ide o jej orientáciu v priestore, vie sa orientovať v priestore kde býva, žije, lebo si pamätá tento priestor. Orientuje sa v ňom podľa zvuku. Vo vonkajšom priestore, ktorý nepozná, tak má problém sa zorientovať, nevidí schod, nevidí chodník. Má vystavený preukaz ZŤP s doprovodom. Nemôže chodiť sama ani autobusom. Keď

potrebuje ísť k lekárovi v mieste kde býva, volá si taxík. Keď potrebuje ísť k lekárovi niekde inde, napríklad do Banskej Bystrice, sprevádza ju dcéra, alebo syn. Žije sama, dcéra žije v Banskej Bystrici, syn žije tu vo Zvolene. Je pravdou, že požiadala o osobného asistenta, doposiaľ o jej žiadosti nebolo rozhodnuté. Pokiaľ ide o nákupy, v piatok prichádza k nej dcéra z Banskej Bystrice, alebo syn, vezmú ju do obchodu a idú spoločne na nákupy. Nakúpia na celý týždeň. K všeobecnej lekárnke chodíva sama, z lekárne lieky jej nosia domov. Pri chôdzi nepoužíva žiadne pomôcky. Príjem má len z dôchodku. Nevlastní žiaden majetok. Pokiaľ ide o bežný text písma, ten nedokáže prečítať. Syn jej kúpil veľký počítač, lupy, počítač jej vie zväčšiť písmo na obrovský rozmer, keď si dá lupy, tak potom písmo s lupou vie takto prečítať. Je tiež pravdou, že syn jej kúpil veľký televízor, teda s veľkou obrazovkou. Nemusí naň vidieť, stačí jej, že počúva hlas z televízora, musí predsa nejakú sociálnu žiť. Na vychádzky chodíva v sprievode švagrinej, alebo dcéry. Čo sa týka výdavkov, na bývanie platí polovicu výdavkov, čo je 90,- Eur mesačne. Tak sa dohodli s dcérou, ktorá je vlastníčkou bytu. Satelitná TV činí 14,90 Eur mesačne, je to plný výdavok, na lieky má výdavok približne 75,- Eur mesačne. Ďalšími výdavkami sú poplatok za mobilný telefón 23,- Eur mesačne, náklady na potraviny, základné hygienické potreby činia približne 200,- Eur mesačne. S dcérou sa tiež dohodli, že zaplatí poisťku za byť v plnej výške ročne 57,06 Eur a daň z nehnuteľností v plnej výške 20,18 Eur, čo je tiež ročný výdavok. Platí aj za komunálny odpad pre jednu osobu 28,10 Eur ročne. Nedávno, pri vyšetrení jej bolo zistené zhubné ochorenie. Pokiaľ ide o samoobslužný úkon hygieny, ten si dokáže urobiť sama. V minulosti si chodievala umývať vlasy do kaderníctva. Naposledy pri umývaní vlasov jej pomohla dcéra. Bolo to po poslednom vyšetrení, od ktorého sa jej odvodzovali problémy s rukou. Je pravdou, že doteraz sa o ňu starala dcéra, táto je však veľmi vyťažená, pomohla jej pri zistení, že má nárok i na osobnú asistenciu, preto o ňu požiadala.

10. Z výsluchu rozvedeného manžela ako účastníka konania súd zistil, že žije s manželkou v spoločnej domácnosti. Manželka je invalidnou dôchodkyňou. Príjem táto má z invalidného dôchodku vo výške 363,80 Eur mesačne. Sám má príjem zo starobného dôchodku 901,90 Eur mesačne, tiež príjem zo zamestnania priemerne mesačne v čistom 1.040,34 Eur. Pracovný pomer má uzatvorený na dobu určitú, do skončenia projektu. Pokiaľ ide o spoločnosť Karpatská zver, ide o občianske združenie. Založil ho v roku 2000, od roku 2015 je občianske združenie v útlme. Je jeho štatutárom, z tohto nemá žiaden príjem. Posledný príjem z tohto bol v roku 2015. Pokiaľ ide o jedno z dvoch motorových vozidiel, konkrétne motorové vozidlo, ktoré nie je na leasing, toto používa na cestu do prírody, keďže pracuje ako biológ. V súčasnosti toto motorové vozidlo využíva ojedinele na cestu do prírody, na cestu do zamestnania využíva motorové vozidlo, na ktoré spláca leasingové splátky od roku 2020. Pokiaľ ide o pravidelné výlohy, tieto uviedol vo svojom písomnom vyjadrení k návrhu. Výdavky sa mu zvýšili v súvislosti s nájmom za byt a v súvislosti s leasingovou splátkou na motorové vozidlo. Poukázal aj na jednorazové výdavky v súvislosti s obidvomi motorovými vozidlami ako je povinné zákonné poistenie, garančné prehliadky a náklady na opravu staršieho motorového vozidla. 14 rokov sa lieči na vysoký krvný tlak, v tejto súvislosti dopláca na liek, na jedno balenie približne 6,- Eur, keď jedno balenie mu výjde na 2 mesiace. Okrem manželky nikto s nimi už netvorí spoločnú domácnosť. Ďalšie mesačné výdavky sú telefón, internet, TV 60,73 Eur, náklady na cestu do práce a späť má približne 100,- Eur mesačne, výdavky pre neho na stravu v domácnosti sú 240,- Eur na mesiac. Ďalšími výdavkami sú náklady na lieky 36,- Eur mesačne, v týchto nákladoch je zahrnutý i náklad 6,- Eur na jedno balenie liekov v súvislosti s krvným tlakom, v týchto výdavkoch sú zahrnuté i náklady na vitamíny, konkrétne na vitamín D je to mesačná platba 12,99 Eur. Tiež dopláca na condrosul 14,60 Eur mesačne. Manželke platí životné poistenie 15,80 Eur mesačne, manželke telefón 28,88 Eur mesačne. Tiež má ročné výdavky na povinné zmluvné poistenie motorového vozidla na jedno ročne 133,40 Eur, na druhé ročne 119,92 Eur, diaľničná známka 50,- Eur ročne, parkovanie dvoch motorových vozidiel 25,- Eur ročne, daň z nehnuteľností za dom manželky 23,18 Eur ročne, komunálny odpad v mieste domu manželky 25,- Eur ročne. Rodinný dom manželky sa nachádza v Y. P.. Tento využívajú s manželkou príležitostne cez víkendy. V Poltári vlastní asi 1 ha lesa, zdedil tieto nehnuteľnosti v roku 2006. Tiež vlastní malú výmeru poľnohospodárskej pôdy v Poltári, z tohto dostáva dividendu 50,- Eur ročne. Nehnuteľnosti zapísané na B. Č.. XXX S. B. Č.. XXX vlastní manželka, previedol ich na manželku v roku 2020 darovacou zmluvou.

11. Účastníci uzavreli manželstvo dňa 07.07.1989 vo Zvolene, o ktorej skutočnosti rozvedená manželka predložila sobášny list, keď uzavretie ich manželstva bolo zapísané v knihe manželstiev bývalého Mestského národného výboru vo Zvolene vo zväzku 2, ročník 1989, na strane 265, pod poradovým číslom 189.

12. Rozsudkom Okresného súdu Zvolen Sp.zn. 6Pc/12/2017-16 zo dňa 15.06.2017, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 22.06.2017 zaniklo manželstvo účastníkov konania rozvodom.

13. Rozhodnutím Sociálnej poisťovne č. 545 618 3513 zo dňa 16.10.2008 rozvedenej manželke bol od 17.09.2008 priznaný invalidný dôchodok v sume 8.617,- Sk mesačne (286,03 Eur mesačne). Z dôvodov rozhodnutia vyplýva, že rozvedená manželka bola uznaná za invalidnú z dôvodu, že mala pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

14. Rozhodnutím Sociálnej poisťovne č. 545 618 3513 0-I. zo dňa 11.02.2014 rozvedenej manželke bol od 18.12.2013 priznaný starobný dôchodok v sume 340,90 Eur mesačne. Rozvedená manželka dňom 18.12.2013 splnila podmienky nároku na starobný dôchodok.

15. Rozhodnutím Sociálnej poisťovne č. 545 618 3513 0 zo dňa 02.12.2021 rozvedenej manželke bol priznaný invalidný dôchodok resp. zvýšený invalidný dôchodok od 01.01.2022 na sumu 406,50 eur mesačne.

16. Rozvedená manželka dokladala výdavky na lieky pokladničnými dokladmi na nákup liekov za kalendárny mesiac 06/2022 v sume 75,41 Eur, platobný doklad SIPO za obdobie 06/2022 (plyn záloha 5,00 Eur, platba za byt 150,00 Eur a elektrina záloha 30,00 Eur) spolu na sumu 185,00 Eur a doklad o platbe nájomného v 1/2-ici zo dňa 14.06.2022 v sume 90,00 Eur, doklad o platbe za služby satelitnej TV zo dňa 15.06.2022 v sume 14,90 Eur, doklad o platbe za služby mobilnej siete zo dňa 14.06.2022 v sume 19,40 Eur, doklad o platbe poisťky za byt zo dňa 15.02.2022 v sume 57,06 Eur, doklad o platbe dane z bytu za rok 2022 zo dňa 11.04.2022 v sume 20,18 Eur, doklad o platbe komunálneho odpadu za rok 2022 zo dňa 13.06.2022 v sume 28,10 Eur.

17. Zo sobášneho listu rozvedeného manžela zo dňa 13.11.2017 vyhotoveného Mestom Zvolen, Matričný úrad súd zistil, že rozvedený manžel uzavrel dňa 10.11.2017 nové manželstvo s S. O., O.. B., L.. XX.XX.XXXX, ktoré uzavretie manželstva je zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu Zvolen, vo zväzku 43, ročník 2017, na strane 117, pod poradovým číslom 215.

18. Z Oznámenia o výplate dôchodku na účet Sociálnej poisťovne zo dňa 02.04.2022 súd zistil, že manželka rozvedeného manžela S. V. je poberateľkou dôchodku v sume 363,80 Eur mesačne od mesiaca máj 2022.

19. Z výplatného lístka rozvedeného manžela za mesiac jún 2022 súd zistil, že za uvedené obdobie rozvedenému manželovi bola vyplatená čistá mzda v sume 1.053,46 Eur.

20. Z Oznámenia o výplate dôchodku na účet Sociálnej poisťovne zo dňa 11.03.2022 súd zistil, že rozvedený manžel je poberateľom dôchodku v sume 901,90 Eur mesačne od mesiaca apríl 2022.

21. Z rozhodnutia Okresného úradu Zvolen, katastrálny odbor, číslo vkladu: V905/2016 zo dňa 18.04.2016 vyplýva, že týmto rozhodnutím Okresný úrad Zvolen, katastrálny odbor povolil vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností k nehnuteľnosti v katastrálnom území Zvolen, B. Č.. XXXX - J. Č.. XX, Č. E. XX, X. G., D. Č. D. XXXX na pozemkoch registra CKN 3410/28, 3410/29, 3410/30, 3410/31, 3410/32 a spoluvlastnícky podiel o veľkosti 6906/597077 na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a na pozemkoch registra CKN 3410/28, 3410/29, 3410/30, 3410/31, 3410/32 a 3410/381 v prospech I.. R. V., L.. XX.XX.XXXX, P. XXXX/XX, XXX XX X. v podiele 1/1 so súčasným vkladom vecného bremena do katastra nehnuteľností spočívajúceho v doživotnom užívaní a bývaní nehnuteľnosti špecifikovanej v tomto rozhodnutí v prospech R. V., L.. XX.XX.XXXX, P. XXXX/XX, XXX XX X. v rozsahu ako doposiaľ na základe darovacej zmluvy a zmluvy o zriadení vecného bremena zo dňa 18.03.2016 uzavretej medzi účastníkmi W.. D. V., Q., L.. XX.XX.XXXX, P. XXXX/XX, XXX XX X. S. K., R. V., L.. XX.XX.XXXX, P. XXXX/XX, XXX XX X. ako darca a oprávnená z vecného bremena, I.. R. V., L.. XX.XX.XXXX, P. XXXX/XX, XXX XX X. ako obdarovaná a povinná z vecného bremena. Vklad bol povolený dňa 18.04.2016, keď týmto dňom nadobudlo rozhodnutie právoplatnosť. Právne účinky vkladu nastali dňa 18.04.2016.

22. Zo Zmluvy o užívaní vecí zo dňa 23.06.2021, ktorá bola uzatvorená podľa § 51 Občianskeho zákonníka súd zistil, že na základe tejto zmluvy rozvedený manžel so súčasnou manželkou sa stali užívateľmi 3-izbového bytu na bývanie nachádzajúceho sa na L. D. XXXX/XX, L. X. G., E. X., Č. J. X. Zmluva bola uzatvorená na dobu určitú od 01.08.2021 do 01.08.2026. Podľa zmluvy užívateľa sa zaviazali uhrádzať prevádzkové náklady za jednotlivé služby: tepelná energia, voda a stočné, elektrická energia, plyn a poplatok do fondu opráv zálohovo v sume 500,- Eur/1 mesiac, so splatnosťou vždy do 15.-teho dňa bežného mesiaca na účet poskytovateľov.

23. Podľa Nájomnej zmluvy zo dňa 01.01.2020, ktorá bola uzatvorená podľa § 685 a nasl. Občianskeho zákonníka rozvedený manžel so súčasnou manželkou boli nájomcami bytu nachádzajúceho sa v bytovom dome na adrese B. Q. Č.. XX, D. Č. XXXX. Nájom bytu bol dojednaný na obdobie od 01.01.2020 do 01.01.2022. Podľa zmluvy nájomcovia boli povinní platiť za predmet nájmu prenajímateľovi mesačné nájomné vo výške 290,- Eur so splatnosťou vždy do posledného dňa kalendárneho mesiaca, ktorý predchádzal mesiacu, za ktorý sa nájomné platiť.

24. Podľa úverovej zmluvy č. 00519/2021 zo dňa 14.02.2020 veriteľ Toyota financial services Slovakia s.r.o., Bratislava poskytol rozvedenému manželovi ako dlžníkovi úver v čiastke 14.577,50 Eur na obstaranie motorového vozidla Toyota Corolla HB ND19 1.2 Turbo 6M/T 00 Active, ktorého obstarávacía cena s DPH bola 17.150,00 Eur. Rozvedený manžel ako dlžník sa zaviazal úver splácať podľa splátkového kalendára mesačne počnúc mesiacom február 2020 v pravidelných 48 mesačných splátkach so splatnosťou poslednej dňa 31.01.2024 s výškou každej mesačnej splátky 419,14 Eur.

25. Rozvedený manžel dokladal o nákladoch faktúru za telefón, internet a TV v sume 60,73 Eur za mesiac jún 2022, doklad o úhrade príspevku na výživu rozvedenej manželky v sume 150,- Eur za mesiac jún 2022, doklad o úhrade zákonného poistenia ohľadne motorového vozidla EČV 249EC za polrok v čiastke 66,70 Eur zo dňa 13.02.2022, doklad o úhrade povinného zmluvného poistenia za motorové vozidlo EČV 690CY v čiastke 29,98 Eur štvrťročne zo dňa 09.03.2022, doklad o úhrade za diaľničnú známku v sume 50,00 Eur s platnosťou diaľničnej známky od 02.02.2022 do 01.02.2023, doklad o úhrade za údržbu a opravu motorového vozidla zo dňa 13.01.2022 na sumu 201,42 Eur Autotechna Baránek, s.r.o., Zvolen a doklad o úhrade nákladov na servisnú prehliadku motorového vozidla v čiastke 239,88 Eur zo dňa 09.03.2022 Auto car - BB, s.r.o., Zvolen, ďalej doklad o úhrade liekov pre súčasnú manželku zo dňa 21.02.2022 na čiastku 63,56 Eur, ďalej výpis z bežného účtu za obdobie 01.07.2022 do 14.07.2022 o platbách zo dňa 13.07.2022 v čiastke 25,00 Eur za komunálny odpad, v sume 23,18 Eur z titulu dane z nehnuteľnosti manželky, v sume 15,80 Eur z titulu životného poistenia manželky, ďalej o platbe zo dňa 11.07.2022 v sume 28,88 Eur za telefón manželky, keď z výpisu z účtu vyplýva i platba za nájom bytu v sume 500,- Eur, úverová splátka za motorové vozidlo 419,14 Eur. V uvedenom období okrem dôchodku v čiastke 901,90 Eur a príjmu zo zamestnania v čiastke 1.040,34 Eur prijal rozvedený manžel od Sociálnej poisťovne jednorazový príspevok od štátu k dôchodku v čiastke 59,71 Eur poukázaný Sociálnou poisťovňou.

26. Zo správy zamestnávateľa rozvedeného manžela Štátna ochrana prírody SR, Banská Bystrica zo dňa 11.08.2022 súd zistil, že rozvedený manžel dosiahol za obdobie 08/2021-07/2022 čistý priemerný mesačný príjem 1.128,81 Eur. Tento je zamestnaný na dobu určitú na obdobie trvania projektu. Svoju prácu vykonáva podľa zadania vedúceho zamestnanca a pracuje na stanovených úlohách. Prácu vykonáva v primeranej kvalite a zodpovedne.

27. Zo správy Sociálnej poisťovne Bratislava zo dňa 16.08.2022 súd zistil, že rozvedená manželka je poberateľkou invalidného dôchodku od 17.09.2008. Od 01.01.2022 je jej invalidný dôchodok vyplácaný v sume 406,50 Eur mesačne.

28. Zo správy Mesta Zvolen zo dňa 17.08.2022 súd zistil, že rozvedený manžel je prihlásený na trvalý pobyt na adrese X., L. D. XXXX/XX, O. C.R. L. S. X., P. XXXX/XX.

29. Zo správy Sociálnej poisťovne, Bratislava zo dňa 19.08.2022 súd zistil, že rozvedený manžel je poberateľom starobného dôchodku v sume 901,90 Eur mesačne.

30. Zo správy Daňového úradu Banská Bystrica, pobočka Zvolen zo dňa 23.08.2022 súd zistil, že rozvedený manžel nepodal daňové priznanie k dani z príjmov fyzickej osoby za zdaňovacie obdobie 2021.

31. Z lekárskej správy - nálezu zo dňa 07.10.2022 všeobecnej lekárky pre dospelých, ambulancia Zvolen, MUDr. Katarína Čížková súd zistil, že rozvedená manželka je dlhoročne sledovaná pre ťažkú poruchu zraku v očnej ambulancii. Jej stav je nemenný. Prekonala akútny infarkt myokardu s implantáciou stentu, pre akútny uzáver RCA v roku 2016, je liečená a sledovaná na kardiológii v SÚSCCH Banská Bystrica. V súčasnosti je v štádiu vyšetrovania pre onkologické ochorenie. Je odkázaná na pomoc inej osoby.

32. Zo správy MUDr. Márie Červeňovej, oftalmológa, ambulancia Banská Bystrica zo dňa 02.05.2019 súd zistil, že rozvedená manželka je dlhodobo sledovaná pre progresiu ťažkej krátkozrakosti s výrazným poškodením sietnice v dôsledku progresie myopickej retinopathie, stav sa ešte vygradoval pri IM a prechodnej ischémii mozgu, t.č. je videnie s korekciou redukované na úroveň praktickej slepoty oboch očí a pretrváva veľké riziko absolútnej straty videnia oboch očí. Stav je trvalý, liečbou neovplyviteľný. Pacientka je vo veľkej miere odkázaná na pomoc inej osoby a jej stav je t.č. nezlučiteľný so zaradením do pracovného procesu.

33. Zo správy MUDr. Jaroslava Nikela, oftalmológa, ambulancia Zvolen zo dňa 07.08.2022 súd zistil, že rozvedená manželka je pacientkou s ťažkou krátkozrakosťou obojstranne, s myopickou retinopatiou, výrazným poškodením centrálnej krajiny. Pre poškodenie centrálnej krajiny sietnice pokles funkcie na 5 % a 3 % normy. Naďalej je u nej vysoké riziko ohrozenia odlúčenia sietnice, rúptúry centrálnych štruktúr sietnice. Pacientka je odkázaná na pomoc iných osôb. Stav je nemenný.

34. Rozvedený manžel v konaní poukazoval na tú skutočnosť, že jeho manželka S. V. sa má v blízkej dobe podrobiť hospitalizácii a operácii na oddelení ortopédie Fakultnej nemocnice s poliklinikou F. D. Roosevelta Banská Bystrica, o ktorej skutočnosti predložil Pozvánku na hospitalizáciu na deň 25.10.2022.

35. Rozvedený manžel ďalej predložil doklady o nákupe liekov zo dňa 26.08.2022, zo dňa 07.09.2022, zo dňa 09.09.2022 a zo dňa 29.09.2022 v celkovej čiastke 87,50 Eur.

36. Dcéra účastníkov konania I.. R. V., G., v čestnom vyhlásení zo dňa 10.10.2022 uviedla, že celá komunikácia ohľadne overenia podpisu jej matky a zabezpečenia sprievodu jej matky v danom smere prebiehala telefonicky prostredníctvom nej. Otec ju telefonicky kontaktoval za účelom zabezpečenia overeného podpisu matky na listine potrebnej na vykonanie prepisu evidencie motorového vozidla. Vzhľadom na jej reakciu ohľadom zdravotného stavu matky otec navrhol zabezpečenie úradnej osoby na overenie podpisu matky priamo v jej byte. Následne od svojho návrhu odstúpil, nakoľko zo strany úradnej osoby bolo overenie týmto spôsobom možné až v rozsahu nasledujúceho týždňa pričom otec potreboval overenie bezodkladne. Opätovne ju preto telefonicky kontaktoval s požiadavkou, aby k overeniu podpisu došlo priamo na mestskom úrade. S touto požiadavkou oslovila matku, ktorá napokon s uvedenou možnosťou súhlasila avšak len za predpokladu osobného sprievodu otca spočívajúcom v tom, že matku vyzdvihne v mieste jej bydliska bezprostredne pred vchodom do bytového domu, bude jej nápomocný pri jej nastupovaní do motorového vozidla a následne aj pri vystupovaní, ako aj pri potrebe osobného sprievodu pri prechode do budovy úradu ako aj v budove úradu. Podmienkou bolo, aby otec matku držal za ruku a slovné opisoval koľko schodov má pred sebou a kedy schody končia. Po stretnutí s obidvoch strán jej bolo oznámené, že ich vzájomné stretnutie prebehlo v poriadku a podľa požiadaviek. Na doplnenie uviedla, že ihneď po skončení strednej školy brigádnicke pracovala a na výlučné požiadanie svojho otca pravidelne prispievala na chod domácnosti a hradila si aj vlastné potreby pre vysokoškolské štúdium. Od tretieho ročníka vysokej školy mala uzatvorený trvalý pracovný pomer, kedy jej bolo zo strany otca oznámené, že z hľadiska výšky príjmu bude zabezpečovať potreby pre domácnosť v prevažnej miere ona.

37. Z výpovede svedkyne I.. R. V., G., dcéry účastníkov konania súd zistil, že býva v Banskej Bystrici. Matku navštevuje podľa svojich možností, je to dva aj trikrát do týždňa. Väčšinou chodíva k matke v piatok po práci a zostáva u nej aj cez víkend. Matka žije sama. Snaží sa ju socializovať, berie ju von, pri chôdzi jej ukazuje kde je schod, kde má stúpiť. Keď sú spolu von, tak sa jej matka drží, vonku sa matka sama nevie pohybovať, v byte áno. Samoobslužné úkony ako je hygiena, to matka zvláda,

zakázala jej však variť kvôli bezpečnosti. Naposledy jej pomohla aj pri umytí vlasov. Pre matku navarí doma, keď varí pre vlastnú domácnosť, navarí aj pre matku a stravu jej donesie. Okrem toho matka si zabezpečuje stravu tak, že si ju dá doniesť ako službu. Čo sa týka zdravotného stavu, matka má naplánovanú operáciu na deň 21.11.2022 v Banskej Bystrici ohľadne nádorového ochorenia. Z hľadiska jej zdravotného znevýhodnenia, ktoré spočíva v poškodení zraku má obmedzenia tým, že sama nemôže ísť von, nemôže ísť sama na nákupy. Na nákupy idú spolu, alebo nákup jej zabezpečí ona. Tiež keď matka potrebuje ísť na úrady, do banky, musí ju sprevádzať, listiny pred podpísaním jej prečíta. Má obmedzenia i v sociálnej oblasti, doma väčšinou počúva rádio, doma je aj televízor, nevie či vidí na ňom nejaké siluety, ale počúva zvuk z televízora. Bola upozornená, že matka nesmie dvíhať ťažké predmety a to nad 2 kg, lebo by sa jej mohla sietnica už odlúpiť celá. Všetko čo sa týka domácnosti, pokiaľ ide o upratovanie, to jej vykonáva ona. Perie si sama, dá si veci do práčky, naučila ju kde má stlačiť gombík na práčke. Stretáva sa len so svojou švagrinou, raz do roka s kolegami z bývalej práce. Ako dcéra k otcovi vzťah nemala dobrý po tom čo sa rodičia rozviedli v roku 2017. S otcom sa nerozprávali niekoľko rokov. Tesne pred 30 sa jej otec ozval, že si chce s ňou budovať vzťah. To ju oslovilo pozitívne, vzťah medzi nimi sa začal normalizovať, bol dobrý až do júna tohto roku, od ktorého mesiaca sa jej otec neozval, ona ho tiež nekontaktovala. Pri výpovedi zotrvala na obsahu svojho čestného vyhlásenia zo dňa 10.10.2022. V rokoch 2009 až 2013 mala uzatvorené dohody o brigádnickej činnosti, z týchto príjmov si hradila výdavky na štúdium, v roku 2013 sa zamestnala na trvalý pracovný pomer, vtedy ju otec požiadal, aby čiastočne prispievala na domácnosť. Otec hradil výdavok spojený so SIPO-m, ona hradila všetko ostatné v domácnosti, stravu, náklady na hygienu. Je pravdou, že túto prácu jej zabezpečil otec v rámci Občianskeho združenia Karpatská zver. Príjem z tohto mala 1.250,- Eur mesačne brutto.

38. Podľa § 72 ods. 1 Zákona o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov č. 36/2005 Z.z., v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“), rozvedený manžel, ktorý nie je schopný sám sa živiť, môže žiadať od bývalého manžela, aby mu prispieval na primeranú výživu podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov.

39. Podľa § 72 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa bývalí manželia nedohodnú, určí rozsah príspevku na výživu na návrh niektorého z nich súd. Prihliadne pritom aj na príčiny, ktoré viedli k rozvratu vzťahov medzi manželmi.

40. Podľa § 72 ods. 3 Zákona o rodine, príspevok na výživu rozvedeného manžela možno priznať najdlhšie na dobu piatich rokov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o rozvode. Súd môže výnimočne túto dobu predĺžiť, ak rozvedený manžel, ktorému súd príspevok priznal, nie je z objektívnych dôvodov schopný sám sa živiť ani po uplynutí tejto doby, najmä ak ide o toho manžela, ktorému bolo v konaní o rozvod manželstva zverené do osobnej starostlivosti dieťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom, alebo o manžela, ktorý má sám dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom vyžadujúci sústavnú opateru.

41. Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že návrh navrhovateľky t.j. rozvedenej manželky na predĺženie doby platenia príspevku na výživu rozvedenej manželky mesačne sumou 150,- Eur rozvedeným manželom počnúc dňom 23.06.2022 je dôvodný.

42. V súdenom prípade rozvedená manželka podala na súd návrh na predĺženie doby platenia príspevku na výživu rozvedenej manželky v zmysle § 72 ods. 3 druhá veta Zákona o rodine, keď predmetom konania nebolo ani zrušenie povinnosti rozvedeného manžela platiť príspevok na výživu rozvedenej manželky, ani zníženie rozsahu tohto príspevku v zmysle § 78 ods. 1 prvá veta Zákona o rodine, podľa ktorého dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery.

43. Rozvedená manželka podala návrh napriek jej názoru, že lehota 5 rokov podľa § 72 ods. 3 prvá veta Zákona o rodine, podľa ktorého príspevok na výživu rozvedeného manžela možno priznať najdlhšie na dobu 5 rokov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o rozvode, je aplikovaná resp. aplikovateľná výlučne v prípade autoritatívneho rozhodnutia súdu vo veci samej a nie aj v prípade, ak dôjde medzi bývalými manželmi k dohode o tomto príspevku, ako to bolo v tomto prípade, kedy rozvedení manželia ohľadne povinnosti rozvedeného manžela platiť rozvedenej manželke tento príspevok uzatvorili dohodu, ktorú súd v rámci predchádzajúceho súdneho konania iba „procesne“ schválil. V jej prípade by preto nemalo byť potrebné ďalšie rozhodnutie súdu o predĺžení doby platenia tohto príspevku po uplynutí 5 rokov od rozvodu manželstva, avšak keďže v tomto neexistuje ustálená súdna prax, bola nútená podať tento návrh.

44. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že v konaní vedenom pod Sp.zn. 13Pc/15/2017 Okresného súdu Zvolen rozvedení manželia pred súdom sa dohodli vo forme zmiernu, kedy rozvedený manžel sa zaviazal prispievať na výživu rozvedenej manželky sumou 150,- Eur mesačne, keď išlo o príspevok na výživu rozvedenej manželky a to počnúc dňom 01.08.2017. Tento zmier súd schválil dňa 13.11.2017 uznesením Sp.zn. 13Pc/15/2017-79 zo dňa 13.11.2017, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 02.12.2017. K tvrdeniu rozvedenej manželky súd dodáva, že síce zmier predstavuje primárne hmotnoprávnu dohodu medzi sporovými stranami, avšak predsa len zmluvu uzatvorenú počas a v súvislosti so súdnym konaním. Z toho možno vyvodzovať predovšetkým to, že zmier má základ a korene v hmotnom práve, je zmluvou. Základný procesný rys zmiernu sa zase prejavuje v tom, že predstavuje surogát (náhradu) rozsudku súdu - sporové strany zmiernom skončili spor, konzumovali procesný nárok, ktorý je predmetom konania. Zmier má tak dvojakú povahu. Základom zmiernu je hmotnoprávna dohoda (zmluva) sporových strán, avšak v dôsledku procesnoprávnych konotácií (predovšetkým okolnosti, že táto dohoda sa neuzatvára izolovane, mimoprocesne) sa účinky zmiernu prejavujú aj v procese, a to predovšetkým tým, že zmier je aj procesným inštitútom predstavujúcim surogát rozsudku. Zmier ako hmotnoprávna dohoda nahrádza rozsudok ako meritórne rozsúdenie sporu. Napriek absencii výslovnej normy o účinkoch zmiernu je doktrínálne nesporné, aké účinky vyvoláva zmier pre sporové strany. Súdom schválený zmier má účinky právoplatného rozsudku; preto i uznesenie súdu o schválení zmiernu zakladá prekážku veci právoplatne rozhodnutej (Najvyšší súd ČR, rozhodnutie Sp.zn. 26Cdo 1481/2004). Na základe uvedeného potom možno prijať súdom záver, že pokiaľ o povinnosti rozvedeného manžela platiť rozvedenej manželke príspevok na výživu uzatvorili účastníci dohodu, ktorá bola schválená súdom v rámci zmiernu, tento zmier ako hmotnoprávna dohoda nahrádza rozsudok ako meritórne rozsúdenie sporu, súdom schválený zmier má účinky právoplatného rozsudku, je exekučným titulom, predstavuje prekážku veci právoplatne rozsúdenej podľa § 230 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) podľa ktorého, ak sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať a rozhodovať znova, keď v tejto súvislosti nemožno opomenúť ani subjektívnu záväznosť takéhoto rozhodnutia v zmysle § 228 ods. 1 CSP, podľa ktorého výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre strany a pre tých, ktorí sa stali právnymi nástupcami strán po právoplatnosti rozsudku, ak nie je ustanovené inak. Nakoľko súdom schválený zmier má účinky právoplatného rozsudku, právoplatnosť je taká vlastnosť súdneho rozhodnutia, ktorá spôsobuje záväznosť a zásadnú nezmeniteľnosť rozhodnutia v zmysle § 226 CSP.

45. Nakoľko súdom schválený zmier medzi rozvedenými manželmi vydaný v konaní pred tunajším súdom pod Sp.zn. 13Pc/15/2017 predstavuje surogát rozsudku, súd nemal žiadne pochybnosti o tom, že ak má trvať doba poberania príspevku na výživu rozvedenej manželky rozvedenou manželkou aj po uplynutí doby 5 rokov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o rozvode, nutne rozvedená manželka musela požiadať súd o posúdenie tohto nároku za splnenia hmotnoprávnych podmienok uvedených v zákonom ustanovení § 72 ods. 3 druhá veta Zákona o rodine. Takýto návrh podala a preto sa súd v konaní týmto jej návrhom zaoberal a zisťoval, či sú splnené zákonné hmotnoprávne podmienky pre vyhovieť takémuto návrhu.

46. Predĺženie poskytovania príspevku na výživu rozvedeného manžela nad hornú hranicu 5 rokov prichádza do úvahy len na návrh oprávneného manžela. Predĺžiť možno len dobu, ktorá trvá, a preto návrh musí byť podaný v priebehu jej plynutia.

47. V súdenom prípade, tak ako vyplynulo z vykonaného dokazovania, manželstvo účastníkov konania zaniklo rozvodom na základe rozsudku Okresného súdu Zvolen Sp.zn. 6Pc/12/2017-16 zo dňa 15.06.2017, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 22.06.2017. Pokiaľ rozvedená manželka v predmetnej veci návrh v zmysle § 72 ods. 3 druhá veta Zákona o rodine podala na súde dňa 21.06.2022, podala ho včas, teda ešte počas doby 5 rokov odo dňa právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva, ktorá by márne uplynula dňa 22.06.2022. Súd skúmal túto lehotu i bez námietky rozvedeného manžela, keďže ide o jednu z hmotnoprávnych podmienok na uplatnenie takéhoto nároku.

48. Z ustanovenia § 72 ods. 3 druhá veta Zákona o rodine vyplýva, že návrhu na predĺženie doby platenia príspevku na výživu rozvedeného manžela môže súd vyhovieť, ak sú splnené nasledujúce kumulatívne podmienky:

a/ musí ísť o výnimočný prípad, t.j. súd v konkrétnom prípade prihliadne na určitú okolnosť vybočujúcu z rámca iných prípadov poskytovania príspevku na výživu rozvedeného manžela,

b/ rozvedenému manželovi bol už príspevok priznaný (poberal ho v čase podania návrhu na predĺženie lehoty),

c/ z objektívnych dôvodov rozvedený manžel nebude schopný sám sa živiť ani po uplynutí doby 5 rokov od právoplatnosti rozhodnutia o rozvoде.

49. Zákon o rodine v § 72 ods. 3 uvádza len dva prípady, keď súd môže výnimočne dobu 5 rokov predĺžiť a to:

a/ ak povinným je manžel rodiča, ktorému bolo zverené do osobnej starostlivosti dieťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom, alebo

b/ ak oprávneným je manžel s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom vyžadujúcim sústavnú opateru. Súd podotýka, že ide len o príkladný výpočet takýchto prípadov, nie taxatívny, v súdnom konaní môžu byť zistené a vyhodnotené aj ďalšie výnimočné prípady, kedy dobu na pobranie príspevku na výživu rozvedeného manžela možno predĺžiť.

50. V súdnom prípade navrhovateľka odôvodňovala svoj návrh tým, že aj po uplynutí 5 rokov od právoplatnosti rozhodnutia o rozvoде manželstva, vzhľadom na svoje ťažké zdravotné postihnutie nie je schopná sama sa primerane živiť, pričom jej jediný príjem z invalidného dôchodku v aktuálnej výške 406,50 Eur mesačne nepostačuje na úhradu jej nevyhnutných nákladov na živobytie. Poukazovala na to, že trpí ťažkým zdravotným postihnutím s mierou funkčnej poruchy v rozsahu 70 %, keď ide o ťažké postihnutie zraku - praktickú slepotu. V priebehu súdneho konania dopĺňala, že trpí i onkologickým ochorením, ktoré jej bolo diagnostikované po podaní predmetného návrhu a v príčinnej súvislosti s ktorým sa toho času lieči.

51. Rozvedený manžel nesúhlasil s návrhom rozvedenej manželky, prioritne na obranu uvádzal, že rozvedená manželka nespĺňa hmotnoprávnu podmienku pre priznanie takéhoto príspevku po uplynutí doby 5 rokov od právoplatnosti rozvoču manželstva v zmysle § 72 ods. 3 druhá veta Zákona o rodine, keď síce má dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom, ktorú skutočnosť tvrdenú rozvedenou manželkou nerozporoval, ale mal za to, že tento dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom rozvedenej manželky si nevyžaduje sústavnú opateru, rozvedená manželka nepreukázala, že jej dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom vyžaduje sústavnú opateru. Namietal tiež, že od doby, kedy sa zaviazal platiť tento príspevok rozvedenej manželke, teda od roku 2017 sa zmenili jeho výdavkové pomery v tom, že boli zaťažené o sumu 476,54 Eur, čo nie je zanedbateľná čiastka, keď náklady sa zvýšili na výdavkoch za užívanie bytu a v súvislosti s úverovým zaťažením a čerpaním úveru na kúpu motorového vozidla.

52. Súd sa v konaní zaoberal, či sú kumulatívne splnené podmienky na predĺženie doby platenia tohto príspevku zo strany rozvedeného manžela rozvedenej manželke, t.j. navrhovateľke. Ako súd už dôvodí vyššie, mal za to, že rozvedenej manželke bol už príspevok priznaný, teda ho poberala v čase podania návrhu na predĺženie doby platenia príspevku na výživu rozvedenej manželky, keď jej príspevok bol priznaný súdnym rozhodnutím, uznesením Okresného súdu Zvolen Sp.zn. 13Pc/15/2017-79 zo dňa 13.11.2017, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 02.12.2017 a ktorým síce bol schválený zmier medzi rozvedenými manželmi o záväzku rozvedeného manžela platiť tento príspevok rozvedenej manželke, keď zmier bol schválený v zmysle § 148 ods. 1 a ods. 2 CSP, ale ako súd už dôvodí, uznesenie o schválení tohto zmiaru predstavuje surogát právoplatného rozsudku, keď potom súd nemal žiadne pochybnosti, že rozvedenej manželke v minulosti bol tento príspevok priznaný, keď súd vyhodnocuje, že tento poberala rozvedená manželka i v čase podania návrhu na predĺženie lehoty, ktorý bol podaný na súde dňa 21.06.2022, teda pred uplynutím 5 ročnej lehoty od právoplatnosti rozsudku o rozvoču manželstva účastníkov, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 22.06.2017. Niet teda žiadnych pochyb, že tieto podmienky pre vyhovenie takémuto návrhu v súdnej veci sú splnené.

53. Ďalej sa súd v konaní zaoberal naplnením i ďalšej hmotnoprávnej podmienky pre priznanie takéhoto nároku, teda či ide v súdnej veci o výnimočný prípad a či rozvedená manželka z objektívnych dôvodov nie je schopná sama sa živiť ani po uplynutí doby 5 rokov od právoplatnosti rozhodnutia o rozvoču, konkrétne či je rozvedenou manželkou s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom vyžadujúcim si sústavnú opateru, tak ako túto hmotnoprávnu podmienku príkladmo uvádza zákonné ustanovenie § 72 ods. 3 druhá veta Zákona o rodine, keďže v konaní medzi účastníkmi nebolo sporné, že rozvedená manželka predmetný návrh podala práve z uvedeného dôvodu.

54. Rozvedená manželka je invalidnou dôchodkyňou, jej jediným príjmom je invalidný dôchodok v aktuálnej sume 406,50 Eur mesačne. Žiaden iný príjem rozvedená manželka nemá, žije sama v byte, kedy sama z tohto invalidného dôchodku je nútená pokrývať svoje nevyhnutné výdavky na výživu. Rozvedený manžel jej do mesiaca jún 2022 prispieval na výživu formou príspevku na výživu rozvedenej manželky v sume 150,- Eur mesačne, keď tento príspevok tak ako vyplynulo z vykonaného dokazovania rozvedený manžel prestal poukazovať rozvedenej manželke od mesiaca júl 2022, keď za mesiac jún 2022 uhradil tento príspevok poslednýkrát. Vyčíslené výdavky rozvedenej manželky predstavujú aktuálnu mesačnú výšku priemerne 388,08 Eur, v čom nie sú zahrnuté výdavky na bežné ošatenie, obuv. Rozvedená manželka splnila v roku 2013 nárok na starobný dôchodok, ktorý však nepoberá, pretože invalidný dôchodok jej bol určený vo vyššej výške, než starobný, keď je oprávnená poberať ten typ dôchodku, ktorý jej bol určený vo vyššej výške. V jej prípade je to invalidný dôchodok. Rozvedená manželka bola uznaná za trvale invalidnú rozhodnutím Sociálnej poisťovne č. 545 618 3513 zo dňa 16.10.2008, keď od 17.09.2008 nepretržite je poberateľkou invalidného dôchodku s tým, že za invalidnú bola uznaná z dôvodu, že mala pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Táto skutočnosť vyplýva z predloženého rozhodnutia Sociálnej poisťovne rozvedenou manželkou. Navrhovateľka t.j. rozvedená manželka trpí ťažkým zdravotným postihnutím zraku, praktickou slepotou, keď v príčinnej súvislosti s týmto zdravotným postihnutím bola uznaná aj za invalidnú, ktorá skutočnosť v konaní nebola sporná. Z lekárskeho správ a nálezov, ktoré predložila rozvedená manželka v konaní, konkrétne z lekárskej správy - nálezu MUDr. Kataríny Čížkovej, všeobecnej lekárky, ambulancia Zvolen zo dňa 07.10.2022, ako i z lekárskej správy MUDr. Jaroslava Nikela, oftalmológa, ambulancia Zvolen zo dňa 07.8.2022 vyplýva, že rozvedená manželka je dlhodobo sledovaná pre ťažkú poruchu zraku v očnej ambulancii, jej stav je nemenný, trpí ťažkou krátkozrakosťou obojstranne, keď z obidvoch lekárskeho správ vyplýva, že je odkázaná na pomoc iných osôb, keď táto skutočnosť vyplýva i z lekárskej správy zo dňa 02.05.2019 MUDr. Márie Červeňovej, oftalmológa, ambulancia Banská Bystrica. Rozvedený manžel nenamietal, že z dôvodu ťažkého zdravotného zrakového postihnutia rozvedená manželka má dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav, len namietal, že tento stav si nevyžaduje sústavnú opateru, keď predložené lekárske správy zo strany rozvedenej manželky v súdnom konaní vypovedajú len o jej odkázanosti na pomoc inej osoby.

55. Zákon o rodine v ustanovení § 72 ods. 3 druhá veta nedefinuje, čo treba pokladať za „stav vyžadujúci sústavnú opateru“. Tento stav je preto podľa názoru súdu potrebné vyhodnotiť vzhľadom na okolnosti každého jednotlivého prípadu.

56. Z výsluchu rozvedenej manželky, ako i z výpovede svedkyne I.. R. V., spoločnej dcéry účastníkov konania mal súd preukázané, že rozvedená manželka má dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav spočívajúci v jej ťažkom zrakovom postihnutí vyžadujúci si sústavnú opateru. Rozvedená manželka síce žije sama, avšak v byte, kde žije dlhodobo, ktorý dobre pozná z hľadiska jeho priestorového rozloženia, takže sa vie orientovať a pohybovať v byte, nie je však schopná sama bez pomoci iných osôb sa pohybovať vo vonkajšom priestore, odkázaná je na pomoc a sústavnú opateru v oblasti zabezpečovania stravy, nakupovania, upratovania domácnosti, pomoc a opateru vyžaduje pri kontaktoch s úradmi, s bankami, s inštitúciami, keď o uvedenom vypovedá aj udalosť, ktorá bola popísaná účastníkmi konania a svedkyňou pri „prepise“ motorového vozidla, kde sa vyžadoval podpis rozvedenej manželky, keď zo všetkých týchto zistených skutočností súd mal za to, že je dôvodné v konaní uzavrieť, že rozvedená manželka vzhľadom na svoj dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav vyžaduje sústavnú opateru. Za sústavnú opateru podľa názoru súdu nemožno pokladať len takú opateru, kedy by rozvedená manželka bola odkázaná na túto nepretržite 24 hodín, tak ako sa mylne domnieval rozvedený manžel. Rozvedená manželka nie je schopná, tak ako to vyplynulo z vykonaného dokazovania z jej výsluchu, z výpovede svedkyne, ako aj z predložených lekárskeho správ a nálezov, pre ťažké zrakové postihnutie sama sa orientovať v bežnom živote, pri sociálnych kontaktoch, a i keď niektoré čiastkové sebaobslužné úkony je schopná vykonávať i sama, neznamená to, že táto nie je odkázaná na pomoc iných a že jej stav si nevyžaduje sústavnú opateru. Ak by táto nebola poskytovaná zo strany dcéry účastníkov konania, prípadne syna rozvedenej manželky, podľa názoru súdu vzhľadom na dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav spočívajúci v ťažkom zrakovom postihnutí rozvedená manželka by nebola schopná sama fungovať a zabezpečovať si najbežnejšie životné úkony. Má také zdravotné znevýhodnenie, ktoré jej znemožňuje zlepšiť si príjmové pomery prácou popri poberaní invalidného dôchodku, pričom na rozdiel od rozvedenej manželky u rozvedeného manžela preukázateľne je v jeho schopnostiach a možnostiach si príjmové pomery zlepšiť popri poberaní starobného dôchodku prácou. V konaní sa nepotvrdili tvrdenia rozvedeného manžela, že rozvedená manželka je schopná fungovať v domácnosti samostatne a že v

tejto domácnosti aj samostatne funguje, že si sama zabezpečuje nákupy, upratovanie bytu a prípravu jedál. Rozvedená manželka a svedkyňa potvrdili, že zo sebaobslužných úkonov len osobnú hygienu si zabezpečuje rozvedená manželka sama, pokiaľ ide o návštevu zdravotníckych zariadení, je to len v mieste bydliska rozvedenej manželky, mimo bydliska rozvedenej manželky návšteva lekára u rozvedenej manželky vyžaduje sprievod. Pokiaľ v domácnosti má televízor, prostredníctvom programov sluchom môže udržiavať s vonkajším prostredím aspoň nevyhnutný sociálny kontakt, keď rozvedený manžel svoje tvrdenia o tom, že rozvedená manželka je schopná „pozerať“ televíziu ničím nepreukázal. Navyše rozvedený manžel v zásade nepopieral, že rozvedená manželka má dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav spočívajúci v jej zrakovom ťažkom postihnutí. Túto skutočnosť napokon uznal i v predchádzajúcom súdnom konaní, keď na základe dohody s rozvedenou manželkou z dôvodu jej zrakového postihnutia sa zaviazal platiť rozvedenej manželke príspevok na výživu. Zdravotné znevýhodnenie a postihnutie rozvedenej manželky je trvalé, a to s prognózou zhoršovania zdravotného stavu, tak ako to vyplýva z predložených lekárskeho správ. Liečba tento stav, ktorý je trvalý, nie je schopná ovplyvniť, keď navyše v priebehu súdneho konania nepriaznivý zdravotný stav rozvedenej manželky spočívajúci v jej ťažkom zrakovom postihnutí sa zhoršil pridružením onkologického ochorenia. Na základe všetkých týchto skutočností potom súd mal za to, že v súdnej veci je splnená výnimočnosť daného prípadu, keď z objektívnych dôvodov rozvedená manželka nie je schopná sa sama živiť ani po uplynutí doby piatich rokov od právoplatnosti rozhodnutia o rozvoze, keď má dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav vyžadujúci si sústavnú opateru, pričom z príjmu invalidného dôchodku nie je schopná pokryť všetky nevyhnutné náklady.

57. Súd v konaní uznal nevyhnuté výdavky rozvedenej manželky vyčíslené na čiastku približne 399,30 Eur mesačne (bývanie 90,- Eur, satelitná televízia 14,90 Eur, lieky 75,- Eur, mobilný telefón 19,40 Eur, potraviny, základné hygienické potreby 200,- Eur), keď v týchto nevyhnutných výdavkoch nie sú zahrnuté náklady na bežné ošatenie a obuv, keď z invalidného dôchodku v sume 406,50 Eur mesačne, ktorý nateraz je jediným príjmom rozvedenej manželky, táto nie je schopná pokrývať všetky svoje odôvodnené nevyhnutné výdavky, pričom pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav, ktorý si vyžaduje sústavnú opateru nie je schopná doplniť si príjem z invalidného dôchodku inými príjmami, pričom na druhej strane je tu schopnosť a možnosť rozvedeného manžela poskytovať príspevok na výživu rozvedenej manželky aj po uplynutí piatich rokov od právoplatnosti rozsudku o rozvoze manželstva. Súd podotýka, že napriek tomu, že rozvedená manželka užíva celý byt, hradí len polovicu nákladov na bývanie v čiastke 90,- Eur, a to po dohode s dcérou, ktorá je vlastníčkou predmetného bytu, preto rozvedený manžel nedôvodne namietal, že rozvedená manželka hradí celý výdavok na bývanie, i keď súd k tomuto dodáva, že nakoľko užíva celý byt sama, bolo by dôvodné hradiť všetky náklady spojené s bývaním výlučne rozvedenou manželkou. Ďalej je nepochybné, že hoci rozvedený manžel má vyživovaciu povinnosť voči súčasnej manželke, ktorej príjmom je tiež len invalidný dôchodok v aktuálnej výške 363,80 Eur, je v schopnostiach rozvedeného manžela podieľať sa naďalej na uhrádzaní príspevku rozvedenej manželky v čiastke 150,- Eur mesačne, nakoľko rozvedený manžel má príjem preukázateľne zo starobného dôchodku v sume 901,90 Eur mesačne a príjem zo zamestnania v preukázateľnej výške 1.128,81 Eur mesačne netto, tak ako to vyplýva z dôkazov zadovážených v súdnom konaní, čo spolu predstavuje príjem mesačne 2.030,71 Eur. Podľa názoru súdu je rozvedený manžel schopný platiť príspevok na výživu rozvedenej manželky v čiastke 150,- Eur mesačne, keď o jeho schopnosti platiť tento príspevok vypovedá i tá skutočnosť, že ho platil v takejto výške do júna 2022 napriek tomu, že sa mu zvýšili výdavky na bývanie zo sumy 290,- Eur mesačne na sumu 500,- Eur mesačne a o výdavky na úver spojený s nákupom motorového vozidla o čiastku 419,14 Eur mesačne oproti stavu, kedy sa zaviazal na platenie tohto príspevku v predchádzajúcom súdnom konaní. Iné výdavky deklarované v tomto súdnom konaní sa mu oproti predchádzajúcemu stavu podstatným spôsobom nezmenili. Súd však podotýka, že v tomto konaní nerozhoduje o zmene súdneho rozhodnutia, ktoré bolo pôvodne vydané o záväzku rozvedeného manžela platiť tento príspevok, rozhoduje o predĺžení doby platenia tohto príspevku. Pokiaľ ďalej bola obrana rozvedeného manžela v tom, že príjem zo zamestnania má len do 30.06.2023, keďže pracovný pomer má uzatvorený na dobu určitú, ktorá skutočnosť bola potvrdená dôkazmi v súdnom konaní, rozvedená manželka správne poukazovala na zákonné ustanovenie § 217 CSP, podľa ods. 1 ktorého pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. Z uvedeného vyplýva, že súd pri rozhodovaní o návrhu vychádza z tých skutočností, ktoré sú zistené a preukázané ku dňu vyhlásenia rozhodnutia, nemôže prihliadať na skutočnosti ktoré môžu, ale aj nemusia nastať v budúcnosti. Na prípadné zmeny v tomto ohľade pamätá zákonné ustanovenie § 78 Zákona o rodine, na ktoré súd už v dôvodoch tohto rozsudku poukázal. Na zmenu pomerov pamätá aj § 157 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), kedy rozsudok vo veciach výživného možno na návrh zmeniť alebo zrušiť, ak

sa zmenia pomery. Na doplnenie súd už len dodáva, že ak sa zmenia pomery na strane oprávneného, či povinného, možno požiadať súd o zmenu tohto súdneho rozhodnutia.

58. Na základe vyššie uvedených dôvodov potom súd návrhu rozvedenej manželky vyhovel a predĺžil dobu platenia príspevku na výživu rozvedenej manželky mesačne sumou 150,- Eur rozvedeným manželom na rozvedenú manželku avšak len počnúc dňom 23.06.2022, za obdobie od 21.06.2022 do 22.06.2022 návrh zamietol, keďže rozsudok o rozvoze manželstva účastníkov konania nadobudol právoplatnosť dňa 22.06.2017 a 5 ročná lehota na platenie tohto príspevku v zmysle zákonného ustanovenia § 72 ods. 3 prvá veta Zákona o rodine uplynula dňa 22.06.2022 v zmysle pôvodného súdneho rozhodnutia.

59. Nakoľko súd predĺžil dobu platenia príspevku na výživu rozvedenej manželky počnúc dňom 23.06.2022 a nakoľko rozvedený manžel naposledy zaplatil tento príspevok za mesiac jún 2022, za obdobie júl 2022 až október 2022 vznikol dlh na zročnom príspevku spolu v čiastke 600,- Eur (za štyri mesiace po 150,- Eur), keď tento dlh na zročnom príspevku súd povolil rozvedenému manželovi splácať v mesačných splátkach po 100,- Eur so splatnosťou popri bežnom príspevku na výživu rozvedenej manželky počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku s tým, že omeškanie s plnením ktorejkoľvek splátky, alebo jej časti má za následok zročnosť celého plnenia, keď výhodu splátok súd povolil podľa § 232 ods. 4 CSP z dôvodu, aby zaplatenie zročného príspevku v lehote do 3 dní v zmysle § 232 ods. 3 CSP neúmerne finančne nezaťažilo rozvedeného manžela takouto jednorazovou platbou, keď by rozvedený manžel bol nútený spolu s bežným príspevkom jednorazovo uhradiť rozvedenej manželke potom čiastku 750,- Eur, čo by znamenalo pre rozvedeného manžela neúmerne jednorazové finančné zaťaženie.

60. O nároku na trovy konania účastníkov konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

61. Záverom súd dodáva, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany sporu, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho resp. jej právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, ani právo na to, aby bola strana sporu resp. účastník pred všeobecným súdom úspešný, t. j. aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami, keď súd rovnako nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, resp. účastníkom, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby sa zachádzalo do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami sporu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, a to písomne v potrebnom počte vyhotovení (§ 355 ods. 1, § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 363, § 364 CSP).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 CSP).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).

Odvolať len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť vyhotovené v písomnej forme, podpísané a v prípade doručenia podania do prebiehajúceho konania s uvedením spisovej značky (§ 127 CSP).

Odvolať možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolať proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP)

Odvolať možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov (§ 62 ods. 1, 2, 3 CMP).

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná (§ 64 CMP).

Odvolať súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu (§ 65 CMP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 370 ods. 1, § 376 CMP).

Rozsudok vo veciach výživného možno na návrh zmeniť alebo zrušiť, ak sa zmenia pomery (§ 157 CMP).